

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Meipoortstraat 28

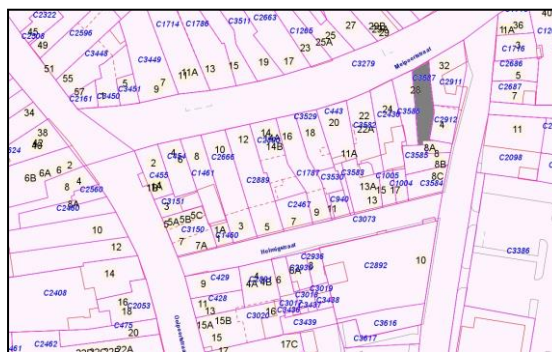
Monumentnummer : GM219

Straat : Meipoortstraat
Huisnummer : 28
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 DK

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 3587

Naam object : ---
Bouwjaar : 1888
Architect : N.b.
Bouwstijl : Baksteenklassicisme
Oorspronkelijke functie : winkel/woonhuis
Huidige functie : winkel/woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 17-07-2017
Datum aanwijzing : 20-02-2018

Situering

Pand gelegen aan de Meipoortstraat in de historische binnenstad van Doesburg. Het pand heeft gemeenschappelijke zijmuren met de buurpanden. Het staat met de voorgevel in de rooilijn. De bovenwoning is toegankelijk via een zijingang met adres Zandbergstraat 8a.

Opbouw

Tweelaags pand op samengestelde, rechthoekige plattegrond. Het pand heeft een kelder, begane grond, een verdieping en een zolder onder een schilddak. De achterzijde van het perceel is bebouwd met een enkellaags aanbouw onder plat dak.

Historie

De Meipoortstraat is gelegen binnen de zuidelijke uitbreiding uit 1343 van de historische stad die in 1237 stadsrechten kreeg en kort ervoor moet zijn gesticht. De straat functioneerde als toegangsweg van en naar de Meipoort, die in 1673 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV werd opgeblazen en niet werd herbouwd.

Beknopte bouwgeschiedenis

Pand met een laat-middeleeuwse kern waarvan in ieder geval de linker bouwmuur in zogenaamd Vlaams metselverband, de kelder en de eiken kapconstructie bewaard is gebleven. De constructieve kenmerken van de kapconstructie dateren het pand vóór 1650. Het pand had oorspronkelijk een voor Doesburg kenmerkende verdeling in voor- en achterhuis, van elkaar gescheiden door een zware brandmuur met rookkanaal. Het achterhuis was wat korter dan het voorhuis en in tegenstelling tot het voorhuis niet onderkelderd. Het pand heeft in eerste instantie een hoge begane grond gekend met erboven de zolder. Mogelijk dat op zeker moment het achterhuis van een tussenvloer of insteekvloer is voorzien.

In het laatste kwart van de negentiende eeuw is het pand ingrijpend verbouwd waarbij de vloerniveaus wijzigden en het pand de huidige gemetselde voorgevel kreeg van drie vensterassen met op de begane grond links een entree en twee vensters. In de vensters zaten zesruits schuifvensters met wisseldorpel. Aan het einde van de 19^e eeuw kreeg de gevel op de begane grond een symmetrische winkelpui die in 1907 alweer werd vervangen. Dit gebeurde opnieuw in 1956 en 1981.

Nadat eerder een aantal doorbraken waren gemaakt naar het buurpand op nummer 26 werd het in 1980-81 op de begane grond geheel samengevoegd met dit pand en is de bouwmuur tussen beide panden en de achtergevel opgevangen door pijlers en stalen balken. Tevens werd aan de Zandbergstraat een gemeenschappelijke toegang gecreëerd voor de bovenwoningen van Meipoortstraat 26 en 28.

Exterieur

Meipoortstraat 28 heeft een symmetrisch vormgegeven bakstenen, gemetselde gevel van twee bouwlagen hoog met een winkelpui over de volle breedte op de begane grond en drie schuifvensters op de eerste verdieping.

De winkelpui heeft een geverfd, gemetseld kader met ertussen een vijfvals, kunststof vouwpui met enkelruits beglazing tot op de vloer.

Boven de pui drie enkelruits schuifvensters met wisseldorpel en blank glas-in-lood in de bovenramen. De vensters hebben lekdorpels en worden ontlast met anderhalf steens strekse bogen.

De gevel wordt beëindigd met een plansiergoot op vlakke klossen boven een vlak gepleisterd fries. In de goot staat een vlakgedekte dakkapel met twee naar binnen draaiende ramen. De dakkapel wordt met een overstek en gootlijst met zinken kraal afgesloten.

De voorste dakvlak, alsmede het voorste deel rechts, is met roodbakkende oude holle pannen belegd.

De achtergevel is alleen boven de begane grond bewaard gebleven en geheel gepleisterd. De gevel bezit een symmetrisch geplaatst venster met zwaar kozijnhout waarin een jongere invulling met klapraam. Links een stapeldorpel deur met glasvak. Net boven de loodaansluiting van het dakterras is een een gesmeed muuranker bewaard gebleven met een naar voren gesmeed oog. Vergelijkbare muurankers worden meestal voor 1700 gedateerd. De gevel wordt met een zinken mastgoot afgesloten. Vanaf de achterzijde links is een deel van de zijgevel aan de zijde van Meipoortstraat 26 zichtbaar. Dit is net als de achtergevel geheel gepleisterd. Een)(-vormig muuranker markeert de positie van de zoldervloer. Het dakvlak is aan deze zijde met grijs gesmoorde oude holle pannen belegd.

Interieur

Kelder: bevindt zich aan de straatzijde van het pand en is toegankelijk via een steektrap met ingeschoven treden links achter in de winkelruimte. De kelder is een gepleisterde, tongewelfde ruimte met rechthoekige plattegrond en een betonvloer. De kruin van het gewelf is haaks op de straat georiënteerd. Bij de voorgevel sluit het gewelf aan op een half tongewelf evenwijdig aan de straat. Hierin zijn twee dichtgemetselde kelderlichten opgenomen. Een doorgang halverwege de kelder rechts verbindt de kelder met die van Meipoortstraat 26.

Begane grond: De indeling bestaat uit een vrijwel ongedeelde winkelruimte die aan de straatzijde de gehele breedte van het pand beslaat en aan de achterzijde smaller is door de aanwezigheid van een toiletgroep links. De begane grond vormt samen met de begane grond van nummer 26 één geheel, de bouwmuur erboven is met kolommen en stalen balken opgevangen. De ruimte is geheel met moderne betimmeringen afgewerkt. Boven het aanwezige systemplafond is een brandwerend plafond aanwezig die elke eventueel aanwezige oudere constructie dan wel oude afwerking aan het zicht onttrekt. Aan de achterzijde van de winkel is een modern geoutilleerde keuken gesitueerd. Hier is slechts een wit betegelde afwerking met systeemplafonds aanwezig. De indeling van de keuken komt niet overeen met de indeling van de boven gelegen eerste verdieping.

Eerste verdieping: de eerste verdieping is te bereiken via een zijingang aan de Zandbergstraat en toegankelijk met een deur in de achtergevel, die direct toegang geeft tot een woonkamer aan de achterzijde van de plattegrond. Een corridor met centraal in de woning een keuken bedient de overige vertrekken: aan de straatzijde twee slaapkamers en tegenover de keuken aan de linkerzijde een toilet en badkamer. De linker slaapkamer wordt van daglicht voorzien door twee schuifvensters in de voorgevel. Rond de vensters is de geprofileerde afwerking behouden gebleven. In het raamhout zijn de moeten aanwezig die duidelijk maken dat de vensters in eerste instantie een zesruits roedenverdelingen hebben gehad. De rechter slaapkamer is kleiner en wordt van daglicht voorzien door een enkel schuifvenster. Achter de keuken is een deel van de plattegrond afgescheiden en middels een doorbraak in de bouwmuur in gebruik als badkamer bij de bovenwoning van Meipoortstraat 26. Op deze plek in de plattegrond gaat de vloer twee traptreden omhoog. De huidige indeling en afwerking met vlakke deuren met glaspaneel is vermoedelijk in 1956 tot stand gekomen. Plafonds zijn met vlak platmateriaal afgewerkt. Een oudere afwerking dan wel de constructie is nergens in het zicht.

Zolder: in de keuken geeft een luik met houten schuifladder toegang tot de zolder. Deze wordt van daglicht voorzien door een dakkapel aan de straatzijde. In de ongedeelde ruimte is de constructie geheel in het zicht en bestaat uit een eiken sporenkap met gespijkerde haanhouten waarop de pannen liggen zonder beschot. De constructie wordt opgevangen door een tweetal eiken dekbalkgebinten aan de voorzijde en een derde eiken dekbalkgebint aan de achterzijde. De gebinten bestaan uit eiken krommers met dekbalken en korbeels, die met pen-en-gatverbindingen zijn gekoppeld en met houten toognagels zijn geborgd. De voorste twee gebinten zijn voorzien van gesneden telmerken genummerd I en II die aan de rechterzijde een richtingsmerk hebben. De gebinten staan gelet op deze nummering nog op volgorde en zijn sinds hun plaatsing niet gedemonteerd geweest dan wel verplaatst. Dit komt in Doesburg weinig voor. Wel zijn in de negentiende eeuw de spantbenen aan de onderzijde ingekort om de zoldervloer te kunnen verhogen en zo een volwaardige eerste verdieping mogelijk te maken. Halverwege de plattegrond zijn twee ronde stammen als hangbalken geplaatst. Ongeveer ter hoogte van het niveauverschil in de verdiepingsvloer, een etage lager, kent de kapconstructie een onderbreking; de koppen van de flieringbalken hebben een tussenruimte van ongeveer een halve meter en de flieringen van het achterste deel van de kapconstructie liggen bovendien circa 30 centimeter hoger. De kalksporen op de balkkoppen wijzen op een verdwenen tussenmuur waarin de flieringbalken ingemetseld hebben gezeten. De gesloopte muur heeft behoord bij een opzet van voor- en achterhuis, vergelijkbaar met Meipoortstraat 33, 35 en Kerkstraat 32, panden met twee afzonderlijke zolderruimten achter elkaar.

Bouwdossiers

1888	verbouw pand (o.a. winkelpui)
21-10-1907	nieuwe winkelpui
31-05-1956	vervangen winkelpui
02-12-1980	maken nieuwe toegang bovenwoningen

Literatuur

N.b.

Waardering

Het pand dateert in de kern uit de late middeleeuwen en is in de late negentiende eeuw verbouwd.

Het is voor wat betreft de gevelarchitectuur redelijk goed bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de betrekkelijke gaafheid van de architectuur op de verdieping, in combinatie met de ligging in de rooilijn aan de straat en de historische bouwsubstantie.

Die bestaat behalve uit de behouden gebleven oude muren op de eerste verdieping, uit de geheel aanwezige historische eiken kapconstructie op zolder, met als bijzonder kenmerk dat deze niet eerder gedemonteerd is geweest: de sporen en gebinten staan sinds de bouwtijd op hun oorspronkelijke plek. Daarnaast zijn op zolder bouwsporen aanwezig van de voor Doesburg kenmerkende opzet in een voor- en achterhuis.

Het object Meipoortstraat 28 is van architectuurhistorische waarde voor de gemeente Doesburg vanwege de redelijk goed bewaard gebleven classicistische gevelarchitectuur. Van bouwhistorische waarde is de tongewelfde kelder en de goed bewaard gebleven eiken kapconstructie.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie met osendrup aan de linkerkant.